

Fan platformasi				
Fanning to'liq nomi: NOORGANIK ELEKTROKIMYOVİY JARAYONLAR	MODDALAR	TEXNOLOGIYASIDAGI		
Fan kodi: NMTE3504	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 4	davomiyligi: 1 semestr		
Kafedra: Noorganik moddalar kimyoviy texnologiyasi				
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: 60710100-Kimyoviy texnologiya (noorganik moddalar)				
Fan ma'ruza o'qituvchisi: To'raqulov Behzod Begmatovich				
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 120	Email: turaqulovbehzod452@gmail.com			
Fan seminar mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari): To'raqulov Behzod Begmatovich				
Prerekvizitlar: Kimyo sanoati va umum ta'lif kadrlarni tayyorlash	Tanlov turi: tanlov fani			
<p>Fanning qisqacha bayoni: Talabalarga fan taraqqiyotining asosiy bosqichlari haqida chuqur bilimlarni shakllantirishdir. Suvli eritmalarining elektrolizi; xlor va kaustik sodani elektrolitik ishlab chiqarish; oksidlanish maxsulotlarini elektrokimyoviy ishlab chiqarish; kaliy gipoxloridini olish; xlorat va perxloratlarni olish; vodorod peroksidini olish; noorganik moddalarni olish; suyultmalarni elektrolizi – natriy va kaliy ishlab chiqarish; ftorni elektro- kimyoviy olish; metallarni elektrokimyoviy olish; gidrielektrometallurgiya jarayonlarini o'z ichiga olgan bo'limlarda egallagan bilimlar bo'yicha, ko'nikma va malakalarni shakillantirish. Kaustik soda olish jarayonining moddiy balansini tuzishni va kaustik soda ishlab chiqarish texnologik tizimlarining tahlili. Kaustik sodani olish va elektroliz jarayonini hisoblashni o'rgatish hamda ularni amaliyotda tatbiq etish ko'nikmalarini hosil qilishdan iborat.</p>				
<p>Fanning vazifasi - talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, yuqori samarali kaustik soda olish jarayonlarining innovatsion texnologiyalari va ular haqida fundamental bilimlar asosida talabalarda texnologik hisoblarni bajarish, hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish nazarda tutilgan.</p>				

Fanning maqsadi: Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda mantiqiy fikirlash, texnologik taffakurni shakillantirish va rivojlanadirish, o'zining fikr – mulohaza, xulosalarini asosli tarzda aniq bayon etishga o'rgatish hamda fan mazmuniga kiritilgan suvli eritmalarining elektrolizi; xlor va kaustik sodani elektrolitik ishlab chiqarish; oksidlanish maxsulotlarini elektrokimyoviy ishlab chiqarish; kaliy gipoxloridini olish; xlorat va perxloratlarni olish; vodorod peroksidini olish; noorganik moddalarni olish; suyultmalarni elektrolizi – natriy va kaliy ishlab chiqarish; ftorni elektro- kimyoviy olish; metallarni elektrokimyoviy olish; gidrielektrometallurgiya jarayonlarini o'z ichiga olgan bo'limlarda egallagan bilimlar bo'yicha, ko'nikma va malakalarni shakillantirish.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

- Kaustik soda olish jarayonlarining umumiy qonuniyatları, kimyoviy reaktorlardagi jarayonlarning matematik modellari, kimyo-texnologiya tizimlari (KT) tuzilmasi, Kaustik soda ishlab chiqarish usullari va analizi **haqida tasavvurga ega bo'ladilar;**
- ishlab chiqarishning texnologik usullari, Kaustik soda olish texnologiyasi ta'lif yo'nalishiga muvofiq kasb faoliyati sohalarida erishilgan asosiy yutuqlar, muammolar va ularning rivojlanish istiqbollari termodinamik, fizik-kimyoviy va texnologik jarayonlarning qonuniyatları asoslarini **bilishi va ulardan foydalana olishi kerak;**
- ishlab chiqarish samaradorligini baholash mezonlarini, yangi texnologiyalarni yaratishda

qo'llaniladigan usullarni o'zlashtirish, izotermik va noizotermik jarayonlarni, noorganik moddalar ishlab chiqarish texnologiyalarini tadqiq qilish ***ko`nikmalariga ega bo`ladilar***.

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, "Keys-stadi" texnologiyasi ishlataladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

Laboratoriya mashg'ulotlari

Laboratoriya mashg'ulotlari multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

Mustaqil ta'limg'ulotlari

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan quyidagi vazifalardan biri tayyorlanadi: o'qituvchi tomonidan berilgan muammoni "Keys-stadi" texnologiyasi asosida echimini topish, taqdimot tayyorlash, berilgan mavzu bo'yicha testlar tuzish, referat tayyorlash.

Nº	Fan mavzulari	Ma'ruza mashg'ulot soatlari hajmi	Mustaqil ta'limg'ulot soatlari
	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	soat	
1.	"Elektrokimyoiy texnologiya klassifikasiyasi" fanining	2	4
2.	Elektrokimyoiy qurilmalarning asosiy tuzilmalari	2	4
3.	Suvning elektrolizlanish jarayonlari nazariyasi. Suv elektrolizi	2	4
4.	Xlorid eritmalarining elektrolizlanish nazariyasi	2	4
5.	Xlor olishning elektrokimyoiy usullari. Xlor, ishqorlar	2	4
6.	Natriy gipoxloritning ishlab chiqarilishi	2	4
7.	Natriy xloratning ishlab chiqarilishi	2	4
8.	Xlor kislotaning ishlab chiqarilishi	2	4
9.	Perxloratlar ishlab chiqarilishi	2	4
10.	Peroksodisulfa kislota, ularning tuzlari va vodorod peroksid	2	4
11.	Kaliy permanganat ishlab chiqarish	2	4
12.	Natriy peroksokarbonat (perborat) olish	2	4
	Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	soat	
13.	Elekrtokimyoiy usullar asosida elektrod unumin hisoblash	2	4
14.	Namakobni tozalashn bo'limida moddalarning sarflanish	2	
15.	Xlor va kaustik soda olish jarayoning moddiy va issiq balansini	4	4
16.	Issiqlik va moddiy balans tenglamalarini tuzish.	4	
17.	Noorganik moddalarni ishlab chiqarishda ishlab chiqarish	2	4
18.	Ishlab chiqarish korxonalarda qo'llaniladigan elektrod va	2	4
19.	Natriy gipoxloridini elektrolitik usulda olishning texnologik	2	
20.	Eritmalardan kamyob elementlarni elektroliz usulida ajratib	2	4
21.	Mineral tuzlarni elektrolitik ishlab chiqarish texnologik tizimlari;	4	4
Jami		48	72

Asosiy adabiyotlar

- С.А.Зарецкий, В.Н.Сучков, П.Б.Животинский Электрохимическая технология неорганических веществ и химические источники тока: учащихся техникумов. – М.: Высш. школа, 1980. – 423 с., ил.

2. И. Н. Атманских, С. С. Нохрин, А. Р. Шарафутдинов ХИМИЧЕСКАЯ ТЕХНОЛОГИЯ Екатеринбург Издательство Уральского университета 2015
3. Дамаскин Б.Б., Петрий О.А. Основы теоретические электрохимии. Учебник для вузов. – М.: Высшая школа, 2006. – 666 с.
4. Sh.P.Nurullaev, X.R. Rustamov. “Texnologik jarayonlarning fizik-kimyoviy asoslari”, Toshkent, 2002 “Mexnat”.
5. Ротинян А. К. и др. Теоретическая электрохимия. Учебник для вузов. –Л.: Химия, 2001. – 423 с.
6. Дамаскин Б.Б., Петрий О.А., Цирлина Г.А. Электрохимия. – М.: Химия, 2001. – 624 с.
11. Семиохин И.А. Сборник задач по электрохимии. – М.: МГУ, 2006. – 97 с.
7. Колпакова Н.А. и др. Сборник задач по электрохимии. – Томск: ТПУ, 2003. – 143 с.
8. Вапиров В.В., Ханина Е.Я., Волкова Т.Я. Основы электрохимии. – Петрзаводск: ПетрГУ, 2000. – 38 с.

Ilmiy tadqiqotAxborot manbaalari:

- 1.www.texhology.ru
- 2.www.google.ru
- 3.www.ziyonet.uz
- 4.www.google.uz
- 5.www.wikipedia.ru
- 6.www.chemport.uz

Kontakt soatlari*: mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murijaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Chorshanba	14 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰	208
2.	Juma	13 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	208